

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: oponenta

Práci hodnotil(a): PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil(a): René Bašťůrů

Název práce: Lidská přirozenost jsko sebe-uvářeci proces

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Podle posledních řádků autorovy předmluvy je „cílem práce“ „... uchopit staré a všudypřítomné téma, zúžit jej na určité pojetí a následně předvést v odlišných koncepcích“. Práce tomuto „cíli“ zčásti odpovídá: podobně nejasná, nedoformulovaná a nevyhraněná. Jistě nepojednává o tématu uvedeném v názvu práce samotném, ale v nástinu u dvou myslitelů, E. Fromma a C.G. Junga; ovšem pojednává ne dostatečně vyhraněně, explikovaně. Provedení práce jakožto práce absolventské trpí řadou nedostatků a jako kvalifikační práce z oboru filosofie je na hranici přijatelnosti, někdy spíše pod, než na ní, někde výše. Tematický i kvalifikační cíl práce tedy vidím jako splněné jen částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autor na mnoha stránkách stati práce (9-53) předkládá postupně nejprve cosi jako výklad E. Fromma, pak své námítky k němu s pomocí výkladů o iniciačním a posvátně-skutečným charakteru mytického pojetí světa (včetně „návratu k počátkům“) M. Eliadeho, dále zhruba poskládanou koncepci C.G. Junga (archetypy a individuace k bytostnému já), dále zhodnocování Fromma a Junga jako „utopických“ autorů dle P. Peitikianena; a nakonec v Závěru svůj pokus o celkový výklad. Zpracování Fromma je povrchní a s malým pochopením, jeho srovnání s Eliadeho myšlenkami pak spíše nekompatibilní („vůz“ /nekrofilní regres/ a „koza“ /návrat k počátku/ oba „jedou“, vskutku jsou mezi nimi i rozdíly, vidíme ale asi různé). Výklad z Junga (archetypy, individuace, byrtostné já) je, dle mne, obsahově docela dobrý, ale jen „referující témata“ a tedy nedotažený pro potřeby práce a jejího tématu (a to ovšem přesně platí i pro ostatní části práce). Pomůcka srovnávání autorů z hlediska jejich utopičnosti zase není dovedena na úroveň integrace se zbytkem práce, splňuje ale/ovšem spíše vnějšně požadavek uplatnění/využití sekundárního zdroje a pohledu (v dobrém /nějaké zhodnocení/ i v neuspokojivém /dílčí stránka/ ohledech). Závěrečné úvahy autora zčásti tvoří závěr jeho zkoumání, ale zčásti spíše soubor nesjednocených komentářů k jednotlivým motivům. Autor se nepochybně pokoušel uplatnit tvůrčí přístup i poctivost při zachycení motivů autorů, obojí však vidím spíše jako torzo (ve smyslu nedokončenou záležitost). V některých ohledech možná prokázal schopnost pracovat náročně (možná= protože sekundární literatura možná náročnost splnila za něj), u jiných zatím ne (viz připomínky). Bylo by třeba větších osobních zkušeností či spíše jejich reflexe a vzdělání k nim, jakož i tréninku práce s texty a se sledováním i formulacemi koncepcí i myšlenek, mnohdy dokonce formulací vět.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce obsahuje poměrně dost stylistických a formulačních nedostatků, na filosofickou práci dle mne spíše trochu přes míru. Oceňuji množství odkazů na zdroje, nicméně autor snad ani nikde necituje, nýbrž parafrázuje, ale to často „upraveně“, kdy se nedá z textu jasně rozlišit, co je přesně ve zdroji a co v autorově přeformulování či dokonce zjinačení – což se týká i jeho podání sekundární komentářů a výkladů.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce je ambiciózní a je sympatická úsilím o vlastní uchopení vážného tématu. Provedení troskotá na jednak neuspořádanosti, nedostatečné integritě zpracování, jednak na ne dobré, ne dost trénované schopnosti pracovat s předlohami a s vlastními myšlenkami. Autor dle mne jeví myslitelské nadání, ale nemá dostatečnou praxi a zkušenosti, vytrénovanosti, zvláště, když/že si vzal dost „velké sousto“. Oceňuji snahu dobře se opřít o primární zdroje, množství odkazů. Potřebné by ale bylo také více vnímat shody i rozdílnosti materiálu a uvažovat o tom, co a jak do práce dobře začlenit, jak sledovat buď původní téma, nebo blízké téma z něj upravené.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Velké nepřesnosti a zkreslování zpočátku při parafrázích obsahu/myšlenek Lidského srdce Ericha Fromma. Stačí srovnávat autorovy formulace a Frommův text. Na absolutorium i bakalářského stupně studia filosofie velice neuspokojivé, i když ne fatálně. U dalších autorů jsem to již nesledoval.

Nedodělané myšlenky či nástřely-nedodělky nezredigované, ponechané (nevnímané? - nebo problém s časem?). Viz str. 10: „Člověk žije“ jako opravdu nedostatečná věta (význam) po zdůraznění sebe-vědomí u člověka na rozdíl od zvířete (to snad o zvířeti řekneme, že „žije“, zatímco u člověka má být zřejmě „člověk žije s vědomím, vědomě“. Str. 19. 2. řádek „...u některých v jejich individuální psychopatologii“ asi postrádá slovo „lidí“ („...některých lidí...“), na str. 23 na konci druhé věty (končící odkazem 89 chybí „...jen částečně“. Str. 30: Jung „sám se zabývá etymologií slova...“ - rozumí se slova „duše“. Těž např. str. 44: „Cíl je střed, resp. zážitek středu je cíl, neboť.. ,bez zážitku protikladnosti neexistuje žádná zkušenost celosti“. Na čtenáře BP tato teze „spadne“ bez přípravy abez vysvětlení. A není zdaleka jediná.

To jsou některé nejviditelnější případy. Práce by potřebovala „sednout si a myšlenkově i redakčně dodělat“. Viz též nadpisy oddílů - nejsou vždy dobré či adekvátní, např. str. 14: Možnosti odpovědi; na str. 15: Frommovy charaktery; str. 26: Potvrzení života (- ???! JM)... atd. V přípravné práci to jako pracovní verze je samozřejmé, v absolventské ale už nepořádek.

I výklady jsou náčrtkovité, nedodělané – viz např. výše uvedené nadpisy oddílů práce a pak to, co je v nich uvedeno, ale i další, třeba str. 29 Zkušenost s posvátným, výše uvedená Zkušenost celosti na str. 44... Bohužel.

Problémy při nerozlišování mezi předlohou, vlastním výkladem či parafrázemi jsem zmínil, pikantní to je např. na str. 43 „jednoduché“ ztotožnění Buddhy a Krista – to je (i) na filosofickou práci „do nebe volající“.

Čí je výklad v prvním odstavci na str. 52? Váš – či Peitikianenův?

Přes všechny vážné výhrady ke konkrtnímu provedení chci ocenit autorovu snahu se v problematice zorientovat a něčeho samostatně dobrat, jakož i v mnohém dobrou úroveň myšlenkové práce i vyjádření, snahy o kritičnost i o vytěžení smyslu předloh i tématu.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Na pomezí „nevyhověl“ – „dobře“. Při výborné obhajobě možno zmírnit, „filosofická“ práce by ale stála za odpovídající zkvalitnění.

Datum: 2.9.2022

Podpis:

Jaromír Murgaš